

La pobresa infantil hereditària s'enquista a Catalunya

El 28,6% d'infants estan en risc d'exclusió i diverses organitzacions denuncien la manca d'inversions crònica per prevenir-ho

Família de la barriada de Palmete (Sevilla) beneficiària de Save the Children | Save the Children / Lolo Vasco

Un de cada tres nens i nenes està en risc de pobresa o d'exclusió social (https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/Agenda2030_catalunya_actualizacioidi cadors.pdf) . La Convenció sobre els Drets dels Infants compleix 30 anys, però encara avui dia hi ha molts nens i nenes que veuen vulnerats els seus drets i els deures pendents es van acumulant.

Davant les convencions i tractats internacionals que plasmen al paper tots aquests drets, la pobresa infantil segueix afectant quasi 385 milions de nens (<https://www.unicef.es/prensa/casi-385-millones-de-ninos-viven-en-situacion-de-pobreza-extrema-segun-un-estudio-conjunto>) , segons un estudi fet per Unicef i el Grup del Banc Mundial. A l'estat espanyol, la taxa de risc de pobresa i exclusió afecta un 28,3% dels nens i nenes (<https://www.savethechildren.es/trabajo-ong/pobreza-infantil/pobreza-infantil-en-espa%C3%B1a>) , és a dir, a 2,2 milions, i el 28,6% dels infants de Catalunya també estan en risc.

La pobresa no és ni genètica ni biològica, sinó hereditària, perquè és un problema estructural i una vulneració de drets humans que estem normalitzant. Així ho afirma la responsable d'Acció Social de Save the Children, Susanna Capell, que denuncia la "ineficiència de la gestió" per erradicar la pobresa infantil i l'exclusió social.

L'entitat, amb la col·laboració de la Fundació Agbar, ha impulsat el projecte Juguem Junts 3.6

(<https://www.youtube.com/watch?v=xwZNzfzhNc>) , que inclou un programa d'activitats per al desenvolupament integral a través del joc i promoció de la criança positiva en el districte de Sant Andreu de Barcelona.

Amb la filosofia de treballar en el "no jutjar" i en la seva voluntat de crear "un moment de vincle" entre les famílies, aposten pel joc conjunt com a eina d'aprenentatge i desenvolupament, tant cognitiu com emocional.

Família del barri Nou Moles (Valencia) beneficiària de Save the Children Foto: Save the Children /Pablo Blázquez

Les conseqüències de la cronificació de la pobresa

Capell afirma que "la pobresa condiona el desenvolupament socioeconòmic i la salut dels més petits" i que l'abandonament escolar "afecta els més pobres" i "les seves possibilitats de desenvolupament". En aquest cas, denuncia que les escoles estan segregades i massificades i la despesa pública en educació està per sota de la mitjana d'Europa (<https://www.naciodigital.cat/noticia/178087/echenique/no/te/rao/despesa/educativa/catalunya/no/esta/al/nivell/laos>) .

"No pot ser que si vas a un institut de Sarrià o del Raval ja et condioni el teu futur", afegeix la responsable d'Acció Social de Save the Children, ja que aquesta segregació comporta no tenir les mateixes oportunitats laborals en un futur.

Aquesta pobresa hereditària, que afecta sobretot als nens i a les famílies "monomarentals", trasbalsa aspectes bàsics com l'alimentació, l'habitatge i l'entorn, l'educació o la salut. Capell explica que els infants en risc de pobresa "tenen més dificultats per seguir a l'escola, tenen una alimentació desequilibrada i no tenen un espai segur on viure, dormir bé o fer els deures".

La Laura té 41 anys i cria sola a la seva filla d'11. Foto: Save the Children / Ferran Martí

"La llista de conseqüències és infinita", afegeix amb certa ràbia. Vulnerabilitat social, fracàs escolar, problemes de creixement i, fins i tot, problemes de salut mental. Els infants que pateixen aquesta pobresa es troben en situació de pobresa energètica, de precarietat alimentària i de dèficit de salut i, tot això, provoca que no puguin accedir a l'aigua calenta amb la mateixa facilitat o que tinguin més dificultats per accedir a productes frescos.

Moltes d'aquestes famílies viuen en pisos compartits amb altres persones i amb lloguers "desorbitats" -o fins i tot relloguers-, que dificulten poder desenvolupar-se en un "context d'igualtat".

A més, els imprevistos fan entrar en pànic per no poder fer front a despeses com renovar la rentadora o canviar la nevera, i el dret a l'oci i a l'esbarjo es converteix en un luxe. "On està la veu dels infants?", reivindica Capell mentre enumera les conseqüències.

Els tres grans reptes

El director de la Fundació Agbar, (<https://www.fundacioagbar.org/>) Eduard Pallejà, ha afirmat que els tres grans reptes que hi ha actualment, sobretot pel que fa a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, són "abordar la pobresa, la manca d'ocupació de qualitat i la manca d'oportunitats educatives".

En aquesta línia, Pallejà explica que el perfil dels infants és un perfil "de risc", perquè, a causa de la situació del seu entorn, es veuen afectats per "no arribar a temes com l'alimentació o l'educació" i sobretot per "la carència de característiques de suport de creixement i motivacionals que molts

nens pateixen".

Lluny de reduir la pobresa i l'exclusió social infantil

Han passat quatre anys des que l'ONU va aprovar 17 noves metes per combatre i erradicar la pobresa i la fam com a objectius per al 2030. Ara, Catalunya suspèn en els tres punts dedicats a la infància, segons un informe fet per Unicef Catalunya (https://www.unicef.es/sites/unicef.es/files/comunicacion/Agenda2030_catalunya_actualizaciocadadors.pdf).

Save the Children (<https://www.savethechildren.es/trabajo-ong/pobreza-infantil/pobreza-infantil-en-espa%C3%B1a>) recorda que a Espanya s'arriba cada dia a més de 8.000 nens i nenes en risc de pobresa i exclusió social. Segons les seves projeccions, estimen que la taxa de pobresa l'any 2030 serà del 26,5%, però, encara que hi ha la possibilitat de reduir el percentatge actual, més d'una quarta part dels infants d'Espanya seguiran creixent en pobresa la pròxima dècada.

Família de la barriada de Palmete (Sevilla) beneficiària de Save the Children Foto: Save the Children / Lolo Vasco

Què fer per revertir aquesta desigualtat?

Des de Save the Children han afirmat que "continuarem pagant a futur les conseqüències de la nostra miopia actual", però, amb les polítiques d'infància adequades, "el percentatge de pobresa infantil en 2030 hauria de reduir-se fins al 17%", és a dir, descendir un punt percentual per any.

En definitiva, la responsable d'Acció Social de la fundació té clar que la solució exigeix invertir "molt més" en polítiques protectores, perquè "no pot ser que les nostres partides siguin les més baixes d'Europa i només es destini un 0,8% del PIB".

Família del barri Nou Moles (València) beneficiària de Save the Children Foto: Save the Children /Pablo Blázquez